

Source sheet for TGS S2, E6 "How to Keep the Oaths"

- (1) כן עלינו להתעורר לקול רצון ה' הנשמע מקצה העולם ועד קצהו... לעשות מה שבידנו וכו' (מכתב הנצי"ב, מודפס בשיבת ציון, עמ' 200)
- (2) והנה אחר הגאולה הזאת שנעשתה ברשיון כורש אתה יודע ממגילת אסתר הפיזור הגדול והפירוד העצום אשר היה לעמנו בכל מדינות המלך אחשוורוש... ואחרי כן לא עלו לארץ רק מעטים עלו עם עזרא מבבל... ויתכן אצלי כי רשיון כורש לא היה אלא למלכות יהודה, ואם תאמר שהיה רשיונו על הכל כאשר אמר "בכל מלכותו" (עזרא א א), לא רצו שאר השבטים לעלות שלא אבו לדחוק את הקץ, שידוע היה אצלם כי פקידת שבעים שנה לבבל נאמר ולא עליהם (רמב"ן, ספר הגאולה, שער א פי"ב)
- (3) היות כי בעוה"ר בשנים האחרונות סבלנו צרות רבות ומרורות כלענה, אשר לא היתה כזאת לישראל מאז היתה לגוי... אין צריכין לחפש ולבקש במטמונים את העון שהביא עלינו את הצרה הזאת, כי הוא גלוי ומפורש בדברי חז"ל, שהגידו לנו זאת בפירוש שלמדו מקראי שעל ידי העברה על השבועות שלא לעלות בחומה ושלא ידחקו את הקץ ח"ו אני מתיר את בשרכם כצבאות וכאילות השדה, ובעוה"ר כן היה, המינים והאפיקורסים עשו כל מיני השתדלות לעבור על השבועות הללו ולעלות בחומה וליקח מעצמם ממשלה וחירות קודם הזמן וכו' (ויאל משה, מאמר שלש שבועות, הקדמה)
- (4) ג' שבועות הללו למה? אחת שלא יעלו ישראל בחומה, ואחת שהשביע הקדוש ברוך הוא את ישראל שלא ימרדו באומות העולם, ואחת שהשביע הקדוש ברוך הוא את העובדי כוכבים שלא ישתעבדו בהן בישראל יותר מדאי. ורב יהודה (שיר השירים ב) אם תעירו ואם תעוררו כתיב. ורבי זירא מיבעי ליה לכדרבי לוי דאמר שש שבועות הללו למה? תלתא הני דאמרן, אינך שלא יגלו את הקץ ושלא ירחקו את הקץ ושלא יגלו הסוד לעובדי כוכבים [אמרי לה סוד העבור, ואמרי לה סוד טעמי התורה] (כתובות דף קיא ע"א; המוסגר מפירש"י)
- (5) ארבע שבועות יש כאן... ושלא יגלו מסטורין שלהם לאומות העולם (שה"ש רבה, ב יח)
- (6) ובמדרש שבסמוך משמע שלא יגלו סודותיהן פי' שלא יגלו ישראל שום דבר שהוא סוד אצלם לא יגלו לעו"ג... שלא יגלו שום סוד וסתר לעו"ג (נצח ישראל פכ"ד)
- (7) **ויאמר** ה' אל משה כתב לך את הדברים האלה. זה שאמר הכתוב: אכתב לו רבי תורתך כמו זר נחשבו. אמר רבי יהודה בר שלום: כשאמר הקדוש ברוך הוא למשה כתב לך, בקש משה שתהא המשנה בכתב. ולפי שצפה הקדוש ברוך הוא שאומות העולם עתידין לתרגם את התורה ולהיות קוראין בה יונית, והם אומרים אנו ישאל. עד עכשו המאזנים מעין. אמר להם הקדוש ברוך הוא לאומות: אתם אומרים שאתם בני, איני יודע, אלא מי שמסטורין שלי אצלו, הם בני. ואיזו היא? זו המשנה שנתנה על פה (תנחומא, כי תשא לד)
- (8) **תא חזי**, דקודשא בריך הוא, בגין רחימותא דאיהו רחים לון לישראל וקריב לון לגביה, כל שאר עמין עובדי כוכבים ומזלות שנאין לון לישראל. בגין דאינון מתרחקין וישאל קריבין. ותא חזי, בגין רחימותא דרחים יעקב ליוסף יתיר מאחוי, אף על גב דכלהו הוו ליה אחין, מה פתיב ויתנכלו אותו להמיתו, כל

שָׁכַן עַמּוּן עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת לְיִשְׂרָאֵל. תָּא חֲזִי, כַּמָּה גָּרִים לִיה הָהוּא רְחִימוּתָא דְרַחֲמִים לִיה
יְתִיר, דְּגָרִם לִיה דְּאִתְגַּלִּי מֵאֲבוּי, וְאִתְגַּלִּי אֲבוּי בְּהִדְיָה, וְגָרִם לָהּ גְלוּתָא (זֶהר ח"א קפב ע"ב)

9 אליהו הוה שכיח במתיבתא דרבי יומא חד ריש ירחא הוה נגה ליה ולא אתא א"ל מאי טעמא נגה ליה
למר אמר ליה אדאוקימנא לאברהם ומשינא ידיה ומצלי ומגנינא ליה וכן ליצחק וכן ליעקב ולוקמינהו
בהדי הדדי סברי תקפי ברחמי ומייתי ליה למשיח בלא זמניה א"ל ויש דוגמתן בעולם הזה אמר ליה
איכא ר' חייא ובניו גזר רבי תעניתא אחתינהו לר' חייא ובניו אמר משיב הרוח ונשבה זיקא אמר מוריד
הגשם ואתא מיטרא כי מטא למימר מחיה המתים רגש עלמא אמרי ברקיעא מאן גלי רזיא בעלמא אמרי
אליהו אתיוהו לאליהו מחיוהו שתין פולסי דנורא אתא אידמי להו כדובא דנורא על בינייהו וטרדינהו
(בבא מציעא דף פה ע"ב)

10) אמר רב אי מן חייא הוא כגון רבינו הקדוש (סנהדרין דף צח ע"א)